

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj'e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 8 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Rusija in Francija.

Gospod Delcassé, francoski minister zunanjih del, potuje sedaj v Petrograd, da poseti svojega kolego, ruskega ministra zunanjih del, grofa Muravjeva.

To potovanje francoskega ministra na Rusko, je obudilo občno senzacijo posebnost v političnih krogih in vse evropsko časopisje se bavi z njim ter mu pripisuje dalekosežen, svetovnopoličen pomen.

Francoska vlada je dala sicer razglasiti, da to potovanje nima političnega ozadja, da gre gospod Delcassé ob času, ko se malone vsa diplomacija hladi v letovišnih in zdravi v kopališčih samo radi tega v Petrograd, da vrne grofu Muravjevu njegovo vizito, ali ta poskus, odvrniti javno pozornost od tega potovanja, ni imel zaželene vspeha. Naznanilu francoske vlade ni nihče verjel, vse je bilo od prvega trenutka prepričano, da je Delcasséjevo potovanje v zvezi z razmerjem med Rusijo in Francijo, da se gre za obstanek alianse med tema dvema državama, za dvojevo, katere je obravnavala Evropo pred posledicami agresivnih tendenc trozveze ter jej ohranila mir.

Ta alianca, pozdravljena na francoskem z velikim navdušenjem, je doslej ohranila ravnotežje med evropskimi državami in evropske narode obvarovala vojne, ali francoskih aspiracij ni popolnoma izpolnila, zlasti ni prinesla Franciji pri njenih zunajevropskih akcijah tistih uspehov, katere je pričakovala. Vzlic krepki moralni in diplomatični podpori Rusije v zadevi Fašode, se je morala Francija umakniti od Nila in brezpogojno prepustiti vse ob Egipt meje pokrajine Angležem.

Te nesreče v kolonialni politiki so dale povod različnim rekriminacijam proti Rusiji, kakor da ta svojega zaveznika ni zadostno podpirala, in iz tega se je rodilo nekako doslej še povsem platonično približevanje Francije k Nemčiji, ki je dobilo vidnega izraza v obisku cesarja Viljema na francoski vojni ladji „Iphigénie“.

Nasprotno pa je bila tudi na Ruskem zavladata neka nezaupnost napram Franciji. Provzročile so jo v prvi vrsti žalostne razmere v francoski vojski, francoski politikujoči generali, in razkritje mej to generaliteto vladajoče korupcije, vsled česar se je na Ruskem začelo razširjati mnenje, da bi francoska armada v slučaju evropske vojne ne bila kos svoji nalogi, vsled česar izgubi francosko-ruska alianca velik del svojega pomena. V drugi vrsti pa je približevanje Francije k Nemčiji obudilo na Ruskem lahko razumljivo nevoljo. Rusija ima zavest, da je, odkar je Francijo otela iz dolgoletne njene izoliranosti, vedno zvesto in točno izpolnjevala vse svoje zavezniške dolžnosti. Če se niso posrečila vsa francoska podjetja, ni tega kriva Rusija. Tudi njej se ni vse posrečilo, kar je poskusila, a naravno je, da ne more biti zadovoljna, ako vidi, kako se njena zaveznica približuje prav tisti državi, s katero je dosihdob živela v nasprotju, proti kateri je naperjena dvojeva, in katere ima ravno sedaj jako resne, če tudi ne obšenevarne konflikte z Rusijo.

Brez dvoma je, da ima potovanje Delcasséjevo namen, pojasniti nastala nesporazumjenja med Rusijo in Francijo. V interesu evropskega miru je pač želeli, da se ohrani rusko-francoska alianca, zlasti ker ima toliko večji pomen, odkar se je spoznalo, da je postala trojeva „preigran“ klavir, in da se pripravlja novo grupiranje evropskih velesil, vsled katerega bi se Nemčija, ki je svojim sosedom in svetovnemu miru najnevarnejša država, več ali manj izolirala.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Vojna proti § 14.

Načelnik češkega državnozbornskega kluba, poslanec dr. Engel piše v svojem glasilu o agitaciji socialnih demokratov in obstrukcijskih strank proti povišanju davka na sladkor. Ako se trdi, da so se konsumni davki splošno zvišali, je to le agitacijsko sredstvo, kajti glede piva in žganja se to ne more reči. Res pa se je sladkor prav

občutno podražil. Agitacija socialnih demokratov proti vsakemu podražanju živil je poštena, toda nemški nacionalci in liberalci se za gospodarski značaj vsega vprašanja jako malo brigajo. Imajo namreč le ta namen pred očmi, da ministrstvo vržejo. V upanju, da bi prišli potem sami na krmilo, bi plačali sami še večje davke. Farizejska fraza je, če govoré opozicionalci o propadu parlamenta in o neustavnosti nagodbe, saj je znano, kdo je z nasilnimi sredstvi onemogočil celo nagodbeni provizorij. Končno zavrača dr. Engel agitacijo čeških radikalov proti mladočeškemu poslancem, ker ni res, da bi bili češki poslanci zadovoljni z novim davkom. — Krakovski „Czas“ meni, da ves hrup proti § 14. nima nobene veljave, ker se ga ne udeležujejo mase. — „Ruch Katolicki“ imenuje vso agitacijo „gledališki vihar“. — „N. Pester Journal“ piše: Če bi bili avstrijski Nemci radi oktroiranja nagodbe v resnici ogorčeni, potem bi bili morali uprizoriti sedanje gibanje že pred pol letom. Kajti že takrat so natanko vedeli, da ni družega sredstva kakor § 14., in že takrat so vedeli, da se davek na sladkor zviša. Politično torej vse gibanje proti § 14. vsekakor ni resno. Isto velja skoraj za novi davek, kakoršnega imajo Ogrje že mnogo let. Tudi to gibanje je brezkoristno, ker je prepozno.

Obstrukcija proti delegacijam.

Vprašanje, ali se naj proti volitvi delegacij obstruira ali ne, bavi še vedno vse opozicionalno časopisje, in istina je, da se izreka večina za obstrukcijo. Nemškona predna „Silesia“ upa, da obstrukcija ne bo nasilna, „Salzburger Volksblatt“ se nadeja, da bo vlada obravnavala z opozicijo pred volitvijo, „Grazer Tagblatt“, „Bohemia“ in „Reichenburger Zeitung“ pa hujskajo neprestano za obstrukcijo, katere baje nikakor ni možno zabraniti.

Delcassé v Peterburgu.

Potovanje francoskega ministra zunanjih del v Peterburg je izzvalo seveda celo vrsto komentarjev. Nekateri listi trdijo, da vrača Delcassé samo poset ruskega zuna-

nega ministra Muravjevu, drugi pa pravijo da ima potovanje velik političen pomen. Baje hoče Delcassé odstraniti neka nesporazumjenja, ki so nastala med Francijo in Rusijo vsled poseta Viljema II. na „Iphigéniji“ in vsled Fašode. Rusija je baje nevoljna, da se je začela Nemčija približevati Franciji, v Franciji pa zamerijo Rusiji, ker je Rusija v aferi Fašoda premalo podpirala svojo prijateljico proti Angležem. Delcasséjev poset bode ta mala nesoglasja odpravil.

Macedonija.

V Macedoniji vlada mir. Bolgarski ministrski predsednik Grekov je sporočil porti, da je vlada ukrenila vse, da se zabrani prestopanje vstaških tolp preko meje ter da ne trpi nikakih agitacij in nikakih pripravljanj za vstajo v Macedoniji. Porta je obvestila o tem pismu vse svoje poslanike. Očividno je, da vladajo med Bolgarijo in Turčijo najboljše razmere.

Nemčija in Amerika.

Znano je, da se je izrazil ameriški admiral Dewey o politiki nemškega cesarja jako nepovoljno ter dejal: „Prva naša vojna bo z Nemčijo!“ Vzlic temu, da je preteklo že nad štirinajst dni, odkar so prišle te Deweyejeve besede v liste, jih Dewey ni prekalal in vse kaže, da je res tako govoril. „Herald“ piše, da Deweyu seveda ni ljubo, da so zašle njegove opombe o nemški politiki v javnost, toda kot pravi ameriški državljani jih ne bo prekalal ali zatajil. Vsaj 7/8 Američanov je z Deweyem istih misli! Američani so prepričani, da je bil nemški cesar med zadnjo — špansko-američansko — vojno ameriški republiki sovražnik. Zjedinjene države se ne pritožujejo radi nemškega naroda, nego le radi nemškega cesarja, čegar teorije o božanski pravici kraljev in vojaških predpavicah so stalna nevarnost za evropski mir. Cesarizem se z mirom ne druži. Viljem II. naj zatajuje svojo sovražnost do republik, sicer doživi prav krepko lekcijo. Tako govori Američanec!

LISTEK.

Jan Hus.

Spisal A. K.
(Konec.)

Kralj Vaclav je bil Husov prijatelj. Na nasvet Husa je pribavil Vaclav češkemu narodu na vseučilišču večino napram tujim narodom, (Dekret Kutnohorský, l. 1409.) kar je priljubljenost Husa v narodu zelo povzdignilo. In celó večina sedanjih Čehov navaja to dejstvo kot dokaz Husovega rodoljublja. Hus je bil vsekakor dober patriot, ali okolnosti tedanje nam kažejo, da tu ni imel pred očmi samo narodne misli, temveč tudi gospodarsko-socialno pridobitev. Tu se ni Hus bojeval le proti Nemcem, temveč i proti Poljakom in Norvežanom; vsaka posedina narodnost je imela svoj glas; katerih je bilo samo 4. Vaclav pa je vzel glas i Poljakom i Nemcem i Norvežanom ter je dal vsem trem samo enega. —

V isti meri, kakor so se množili Husovi prijatelji, tako so se tudi plodili njegovi sovražniki. Nadškof mu je postal odkrit neprijatelj. Zbyněk ni samo pri papežu Aleksandru V. izposloval bule, skatero naj se strogo zatarejo Viklefovi spisi, temveč je celó prepovedal pridigovati pov-

sod drugod kot v samostanih in farnih cerkvah, s čimur je mislil uničiti Husovo delovanje kot pridigarja pri betléhemski kapeli. Vseučilišče in kralj Vaclav sta se pri tožila radi nadškofovih naredeb papežu Janezu XXIII., kateri jima je seveda ugodil. To pa ni nič pomagalo. Zbyněk se je držal svojega papeža, Aleksandra V., sežgal Viklefova dela in prekal Husa, ki se pa na to ni nič oziral. Širil je dalje Viklefove nauke ter stopal dalje po poti, katero je smatral edino za pravo. Nadškof je izrekel nato interdikt nad Prago. Vse zaman. Vender bi se vse to poravnalo, ker je mej tem nadškof Zbyněk umrl. Ali tedaj je papež Janez XXIII. naročil duhovnikom prodajanje odpustkov za sveto vojsko nasproti kralju Ladislavu Neapoljskemu. Hus se je temu papeževemu kramarjenju uprl ter javno odrekel papežu pravico, vojskovati se, češ, za duhovnika je najvišje geslo: ljubi svojega bližnjega! Dejal je tudi: papeževe bule se morajo pozorno preiskati, ali so glašajo z naukom Kristusovim ali ne; ako ne soglašajo, tedaj se ne le more, temveč celo mora vsakdo boriti proti tem bulam ter se postaviti za Kristusa v bran. Kar se tiče odpustkov, ima vsak duhovnik od Kristusa pravico, grehe odpustčati, ali ne za denar, temveč pod pogojem, da se dotičnik skesa svojih grehov.

Z vseučilišča se je preselil razpor na

kmete. Duhovništvo je divjalo proti Husu ter tudi lahko izposlovalo, da je papež Janez XXIII. obnovil Zbynčkov prokletev nad Husom. Interdikt je še vedno trajal za Prago. Da bi se ta prekal, je mehki in dobri kralj Vaclav prosil Husa, naj odide iz Prage. Hus je odšel ter živel v Kozjem Hradku in Krakovu, kjer je pisal svoje spise ter jih neutrudno širil. S Prago pa je bil v vednem dotiku.

Husov razpor s papežem je začel zanimati duhovnost vse države. Sklical se je končno cerkveni zbor v Kostnico. Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje Husovo. Cesar Sigismund je pozval Husa, naj pride v Kostnico, zagotovivši mu, da bo mogel svobodno bivati, svobodno govoriti in svobodno vrniti se v domovino.

In Hus je prišel.

Na kostniškem zboru pa je bilo že vse nahujskano proti Husu, še predno je tja prišel. Škof z Lytomišla, Jan Železný, Stepan z Palče in Michal de Causis z Nem. Broda so z raznimi lažmi in falzificiranimi mesti Husovih spisov (Hus je pisal namreč češki) pridobili vse prelato na svojo stran.

Hus je res bil sprva svoboden. Kmalu pa so ga zaprli v tamošnji dominikanski samostan. Cesar Sigismund se je sicer čutil dolžnega, rešiti Husa zapora, ali ni se dosti trudil, ko se mu je reklo, da ima cerkev

pravico, kaznovati odpadnike po svojih zakonih, in da ne sme varovati svojega podanika. Rzume se, da je ta razlog ničeven, ker Hus še od zbora ni bil niti obsojen, niti še zaslišan. Vender pa se že iz tega vidi, česa se je bilo Husu nadejati.

Sestavljena komisija je našla celih 42 stavkov v delih Husovih, kateri govoré n. pr., da cerkev ne sestoji iz papeža in škofov, temveč iz izvoljenega in pravovernega ljudstva itd. Nekaterih izmej teh 42 stavkov pa Hus sploh ni učil, kar jim je jasno dokazoval, ali zaman. Ker ga niso hoteli poslušati in so le zahtevali, da naj brezpogojno prizna svojo zmoto ter prekliče svoje nauke, jim je Hus odgovoril, da rad vse prizna, ako mu na podlagi sv. pisma dokažejo njegove zmote. Ne ozirajoč se na to izjavo so ga brez obrambe obsodili ter še isti dan, 6. julija 1415. sežgali na gro-madi na najgnusnejši način.

Husova delavnost je bila kaj mnogo stranska. Kakor že vemo, je bil Hus marljiv učitelj na univerzi, poleg tega plodovit češki pisatelj, vzoren duhovnik in izvrsten pridigar. Ni bil pa nikak poseben mistični temeljit bogoslovec, vendar je pa na tanko poznal patristiko (cerkvene otce in starokrščanske pisatelje), kar mu je pridobilo ugled tudi med starejšimi duhov-

Dopisi.

Iz Celja, 2. avgusta. Na višjih učnih zavodih se je že davno udomačila navada, da slušatelji oziroma slušateljice za časa počitnic pod vodstvom svojih profesorjev poleté križem širše svoje domovine, bodisi da spoznavajo njene naravne krasote, bodisi da proučijo razne tehnične naprave, znanstvene zavode, muzeje, galerije slik itd. Nekak nazorni nauk so imenovani izleti, in največje važnosti, ker več izdajo ko sto teoretičnih ur. Ne samo pedagog, nego vsak razsoden človek jim mora slediti z največjim zanimanjem ter jih po svoji moči pospeševati. Češki visokošolci, največ slušatelji češke tehnike v Pragi, zjedini so se letos pod vodstvom gospoda prof. Hraskega, da obiščejo slovanski jug ter spoznajo njega znamenitosti. Nihče ne namerava zvezati s tem kake politične demonstracije. Izleta ne priredi nobeno politično društvo, niti ne kako dijaško ali sploh družabno društvo. Kakor člani čeških visokih šol, visokokulturnih zavodov, posetijo češki akademiki po zasebnem dogovoru jugoslovansko domovino. Iskrena slovenska srca pozdravljajo prihod severnih bratov. Ne politično in pri nas tudi ne družabno društvo jih ne bo sprejelo; sprejelo pa jih bodo vse slovensko ljudstvo, slovanska gostoljubnost jim bo odpirala svoje stane, s ponosom jim hočemo razkazovati nad- in podzemne čare svoje prelepe slovenske domovine.

Da spoznajo sinovi plemenitega češkega rodu tudi večje mesto slovenskega Štajerja, izvolili so si v ta namen Celje. Še predno pa smo mi zaznali za ta prihod, začelo se je v tukajšnjem zakotnem lističu in po celjskih ulicah hujskanje najhujše vrste, da se onemogoči poset čeških akademikov. Nemški meščani v našem mestu po večini niso nasilne nрави: stojé pa pod terorizmom neke klike, katera obstoji iz ljudi najnižje vrste, katerim daje javno nasilstvo in hudodelstvo sploh vsakdanji kruh. Zato pa je ta sodrga slepo udana svojim voditeljem; ne boji se orožniških bajonetov, niti ječe, saj je mestna avtonomija dovelj mogočna, da sprejme narodnega mučenika po prestani kazni v svoje varstvo. Gorje pa tistemu meščanu nemškega mišljenja, ki bi se drznil le z besedico grajati početje populčne druhali; pravi početniki in voditelji, kateri sicer delujejo le za kulisami, bi ga brez ozira spravili ob existenco. Tuliti mora z volkovi, sicer ga le-ti požró. Take so pač dejanjske razmere v našem mestu. Mirno in tiho bi bilo tudi sedaj po celjskem mestu, nihče bi se ne bil zmenil za pohod čeških akademikov; toda tako ne sme biti, pravi celjska klika. Od svojih voditeljev dobivajo „panem“, hočejo pa tudi „circenses“. In voditelji jim dajo prav radi „circenses“, saj imajo iste povzdigniti celjsko nemštvo, plačana sodrga pa bo zopet za nekaj časa zadovoljna. Celjska vahtarica je začela biti ob svoj lačni boben. Skoro mesec dni pred dnem prihoda čeških visokošolcev se je začelo hujskanje. Vsaka številka pokvečenega lista prinese strupen

niki. V filozofiji se je nagibal k srednjeveškemu skolasticizmu. Znamenitejši je bil na pisateljskem polju. Njegovi češki*) spisi niso znameniti in veleznimivi samo z verskega stališča, temveč tudi radi jezika in pravopisa. Najznamenitejši pa je bil Hus kot pridigar. Njegova živa beseda je užigala in pretresala. Govoril je popularno, ali vedno jedrnat in praktično.

Prvi pomen ima Hus kot reformator. Že imenovani Ernest Denis pravi v svojem glavnem delu: Vem, da je zaslug a Husa in Husitov, da morem izraziti svoje mnenje.

August Zitte, katoliški duhovnik in pisatelj, piše o Husu:**) „Hus se je bojeval proti grehu, pa če je ta tudi trojno krono nosil in ni prenehal, četudi je imel na svetem mestu svoje ležišče. Od boja proti pregreham ga ni moglo odvrgniti niti sveto olje, niti krona. V zavesti, da slab duhovnikov primer najbolj množi pohujšanje, je neustrašeno odkrival napake duhoventva, ali tudi slabosti ljudstva ni zakrival. Glavni potezi njegovega značaja sta bili strah božji in trdno prepri-

člančič. Izdala se je beseda: češki akademiki ne smejo stopiti na celjska tla. Toda kako dopovedati simplicissimu nemškega celjskega obrtnika, da si mora ta dan zapomniti, da mora ta dan razsajati, mečati kamenje, jajca itd.? Pomagati morata laž in obrekovanje. Čehe naslikati kot cestne roparje, divjake, najsurovejše ljudi, celjske Slovence pa kot njih pomagače; dne 9. avgusta bo dan ropa in požiga, in vse to bodo prinesli češki akademiki, izmeček človeštva. To drži, kaj ne? Pa vahtarica je preslabo agitacijsko sredstvo; komaj 300 števil pride mej ljudstvo. Izmisli je bilo drugo sredstvo. V obliki poziva na mestno starešinstvo, je tiskala Celea na stotine izvodov nekega oklica, kateri ima podvneti vsakega še tako mlačnega pristaša. Oklic nosijo od hiše do hiše, od stanovanja do stanovanja, vsakdo se mora podpisati, da ga je prečital in si ga dobro vtisnil v spomin, premožnejši pa morajo dati denar, da bode druhal gotovi dan preskrbljena s kruhom, pijačo in orožjem. S tem oklicem ho- dijo agitatorji od rodbine do rodbine. Vsakdo izmed njih si je izbral po jedno ulico, katero mora obhoditi do najskrajnejšega kotička. Kogar ne pouči tiskana beseda, tega mora iz njegove flegme spraviti živa — laž in obrekovanje. Agitaciji načeluje seveda Oechs, ki je od zadnje svoje sodne razprave dobil precej več poguma; odlikujejo se pa zlasti nemški (?) akademiki (?), kakor neki, sin nadučitelja pri sv. Jederti in dr. Če drugače ne gre, tedaj pravijo, da bodo Čehi pregnali vse tujce, goste letovišnike, in s tem oškodovali celjskega trgovca in obrtnika. Slučajno biva letos precej čeških rodbin v našem mestu; no, radovedni smo, bodemo-li jih videli tudi leto osorej tukaj. Kdo pa preganja tujce iz našega mesta? Ravno ista celjska sodrga, ki sedaj tako lepo jemlje v varstvo svoje ljube goste. Kamenje in jajca pač niso lawn-tennis žoga, tulenje, heilanje ni koncertna pesem, pretepi in zavratni napadi niso javne zabave, ki bi vabile tujca v tako prijazno mesto.

Celjska sodrga napravlja s čisto umetnim hujskanjem m. poulične škandale zoper slavnosti, do katerih ima slovenski meščan iste, če ne večje pravice kakor nemški do svojih. Mi jim pustimo njihove veselice popolnoma v miru neskaljene, in to celo na okoliških tleh, kjer bi nam bilo treba le s prstom migniti in vsaka nemška veselica bi bila onemogočena. Učite se vendar od slovenskega kmeta olike in izomike! Te dni se je v okolici vršila dirka tukajšnjega nemškega biciklističkega kluba. Pred dirko so imeli običajni korzo in seveda mimo „Narodnega doma“. Postavili so pa bili k „Narodnemu domu“ vso svojo policijsko silo. Menda imajo gospodje slabo vest in pa: wie der Schelm ist, so denkt er itd. Ah ne, ljubi Herrn in Edelvolk, mi nismo tako strašansko surovi in podivjani kakor vaši posili Nemci, katerih hujskanje zoper poset čeških akademikov je v celjskih ulicah že zasadilo najlepše in najbolj dišeče cvetke: haut's die Tschechen nieder, tschechisches Gesindel, Räuber itd. Da razburjenje ne prestane,

čanje. Sam si je skrbno obvaroval duhovniško čistoto. Zato je bil strog nasproti razkošnikom in razuzdancem mej duhovniki, ostro je karal z božjo besedo njihove pojedine in bankete, njihov napadni ponos in njihovo omehkuženost. Od tod njegov odpor proti sramotni simoniji, njegovo neutrudljivo hrepenenje, pokončati stare ljudske tradicije, večni boj z antikristom in z vsem, kar se protivi Kristu“.

Na drugem mestu v istem delu piše Zitte dalje: „Dar, katerega je podal Hus krščanski resnici in zapečatil s svojo junaško smrtjo, mora nam jasno dokazati njegovo nedolžnost. Nisem namerjal tega izbornega moža kanonizirati, ali to rečem, da nisem v zgodovini njegove dobe in od tedaj do danes nikogar našel, katerega bi mu mogel postaviti ob bok“.

Palacký je v svojih delih pokazal na pomen Husa, husitskega gibanja in reformacije ter dejal, da je to višek češke zgodovine. Kollár šteje samega sebe za potomca Husa, Husitov in čeških bratov. Havliček ima v epistolah Kutnohorskih, v svojem dnevniku in celo v programu svojem reformo cerkve v duhu Husovem. Masaryk pa pravi: Hus — tot program nam a celém světu.

izmislili so si novo laž, da so češki akademiki radi svojega izleta celjski mestni upravi poslali samo češko vlogo. Ta nečuvna predrznost se strani čeških usiljencev mora razgreti vsakega še tako mirnega nemškega meščana. In tako gre to hujskanje dalje in dalje, da bo končno vse pripravljeno za poulično demonstracijo s pobojem! To hoče imeti celjska druhal; s kolom in nožem se mora pokazati vrata vsakemu, kdor hoče v Celje nepovabljen od druhal. Bati se je pač, da bo ob tem sistematičnem hujskanju, ob tem organizovanem napadu na češke goste tekla morda kri. Javna oblastva so slepa in gluha za hujskanje, ali bodo slepa in gluha tudi za dejanja, povzročena po tem hujskanju?

Družba sv. Mohorja.

Rojakom svojim naznanjamo veselo novico, da je število udov družbe sv. Mohorja tudi letos napredovalo! Naša družba šteje namreč 78.103 ude, t. j. 972 več kakor lani, in 6563 več kakor predlanskem. Vidimo torej, da število Mohorjanov stalno raste — naj tako ostane i v bodoče!

Udje se razdelé po škofijah tako-le:

1. Goriška	8.904 t. j. več	72
2. Krška	6.227 „	424
3. Lavantinska	24.806 „	364
4. Ljubljanska	30.742 „	manj 149
5. Tržaško-koprška	3.988 „	več 103
6. Sekovska	525 „	manj 65
7. Soboteljska	316 „	več 3
8. Zagrebška	568 „	4
9. Senjska	214 „	8
10. Poreška	111 „	7
11. Videmska	197 „	33
12. Djakovška	47 „	
13. Bosenska	227 „	57
14. Razni kraji	318 „	
15. Američani	790 „	72
16. Afrika in Azija	123 „	manj 7

Izkaz kaže, da je družba najbolj napredovala v krški škofiji (424), v lavantinski (364) in tržaško-koprski (103). Nazadovale je najbolj v ljubljanski (149). V drugih je ostalo število nekako na isti visočini kakor lani.

Da smo tudi letos dosegli toliko vspeha, zato gre zahvala najprej Bogu, ki je zopet tako očitno blagoslovil naše delo, dalje požrtvovalnim poverjenikom, ki delujejo z rodoljubnim trudom za družbo, in vsem, ki so ji kakorkoli pripomogli k lepemu napredku. Iskrena hvala vsem!

Udom se bode torej letos razdelilo vkup 468.618 knjig.

Rokopisov je družbenemu odboru v minulemu letu došlo nad 55. V seji dne 5. julija t. l. je odbor sprejel sledeče:

1. Fr. Malograjski: „Za srečo“. Obširna povest.
2. Anton Medved: „Krivica in dobrota“. Igra v treh dejanjih.
3. Dr. Jan. Ev. Krek: „Božji blagoslov“. Povest.
4. Fr. Finžgar: „Dovolj pokore“. Povest.
5. J. Kostanjevec: „Za denar“. Povest.
6. Fr. Ks. Meško: „Norec“. Slika iz vasi.
7. P. Bohinjec: „Pri moji kokoši“. Sličica iz naroda.
8. J. M. Dovič: „Izkoriščevalci“. Dogodbica.
9. Podravski: „Dobro se je izvil“. Dogodbica.
10. Dr. A. Pavlica: „Sv. Gora pri Gorici“. Opis.
11. Jurij Trunk: „Žganje — naš sovražnik“.
12. Neimenovan: „Novi civilno-pravdni red“.
13. A. Obreza: „Kako plačujemo davke“.
14. Francišek Podbor: „Krmljenje s fosforokislím apnom“.
15. Isti: „Gospodarske drobtinice“.

Dalje sta se sprejela obširna rokopisa: 16. Dr. Andrej Karlin: „Priprava na smrt ali premišljevanje večnih resnic“. Spisal sv. Alfonz Marija Ligvorski
17. Dr. Anton Medved: „Anton Martin Slomšek, knezoškof lavantinski“. Spominška knjiga ob stoletnici njegovega rojstva.

Za prihodnje leto (1900) pripravlja odbor Mohorjanom že sedaj lep knjižni dar. Izdali bomo II. zvezek „Slovenske Pesmarice“, ki se je že od mnogo strani zahteval, lepo okrašeno knjigo „Anton Martin Slomšek“, Ligvorijevo „Pripravo na smrt“ itd. — Odbor se nadeja, da bode tako družbi ohranil stare ude ter privabil še prav mnogo novih! To dal Bog!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. avgusta.

— XIV. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda je bila nedvomno ena najlepših in najzanimivejših skupščin naše vrle šolske družbe. Tudi na tej skupščini se je pokazalo, da preveva ljubezen do družbe sv. Cirila in Metoda vse sloje našega naroda v vseh deželah slovenskih, da pa je glavni stebel družbe zavedno naše ženstvo. Sprejem, katerega so priredile skupščinarjem vrhniške rodoljubkinje in rodoljubi, je bil prekrasen in zares prsrčen. Mnogobrojne skupščinarje — med katerimi so bile ženske v veliki večini — so sprejela na kolodvoru z godbo sledeča društva z zastavami: vrhniška čitalnica, strojarska zadruga, katol. rokodelsko društvo in borovniško bralno društvo. Pozdravili pa so goste župan in deželni poslanec g. G. Jelovšek, dekan g. L. Gantar in gospa Mici dr. Maroltova. Vsem je odgovoril č. g. msgr. Tomo Zupan, predsednik družbe. Z godbo na čelu in s plapolajočimi zastavami so šli na to skupščinarji v trg, s hriba Sv. Trojice pa so grmeli strelji. Vrhniška je bila vsa v zastavah. Pred čitalnico so sprejele goste vrhniške dame, v imenu katerih jih je pozdravila jako lepo gđ. Zora Lenarčič ter izročila družbinemu predsedniku prelep šopek. Zahvalil se je predsednik. Skupščinarji so korakali na to naravnost k sv. maši pri Sv. Trojici. Po maši pa so iznenadile goste prelubeznive vrhniške dame, na čelu jim gospa dr. Maroltova, s pogoščenjem. Za cerkvijo v senci je bil namreč postavljen velik buffet mrzlih jedij in piva, s katerim so marljivo postrezale zale gospice. — Zborovanje se je vršilo v dvorani „Katoliškega doma“. Po nagovoru predsednika, ki je naglašal potrebno slovo v družbi, je obširno poročal tajnik č. g. župnik Žlogar. Vodstvo je v minolemu letu rešilo 1964 vlog ter je imelo deset vodstvenih sej. Prirastlo je troje novih podružnic: ženska za Ročinj in okolico na Goriškem, ženska za Ruše in okolico na Štajerskem in mešana za Pokrče na Koroškem. Število pokroviteljnih je poskočilo za 12. Podružnice so priredile mnogo poučnobavnihih shodov za preprosti narod, in odbor želi, da bi se jih še več. Šolskih zavodov ima doslej družba že 20; učiteljskega osobja vzdržuje okoli 30, podučuje pa se na družbenih zavodih blizu 2000 otrok, ki bi bili sicer izgubljeni za slovenstvo. Razposlala je družba 1904 šolske knjige in 5050 poučno zabavnih spisov. Veliko dohodkov donajajo družbi nabiralniki, Perdanove vžigalice, Bonačevi svinčniki, Jebračnova kava, Skabernetovo platno in Petričičevo milo. Družba je izdala troje jubilejnih spisov. Msgr. Zupan je založil svoj spis „Naš cesar Fran Josip I.“ s slikami, katerega se je prodalo 20.000 izvodov. Novi natis — 5000 izvodov — je pisatelj podaril družbi. Kot XII. zvezek družbine knjižnice je izdal ravnatelj Fr. Hubad: „Franc Jožef I., cesar avstrijski“, v XIII. zv. pa Leban: „Andrej baron Čehovin“. Društvo je dobilo tudi mnogo jubilejnih darov, pokroviteljnin, volil itd., takisto so razna slovenska društva in časopisi pridobili družbi mnogo dohodkov. Zlasti je omeniti akad. društvo „Šumadija“ v Pragi, ki je pod predsedstvom slikarja g. Germa priredilo sijajno jugoslovansko akademijo pod pokroviteljstvom staroste češkega naroda dr. L. barona Riegra. Čisti prinos akademije 1200 kron je poslala imenom čeških dam pisateljica G. Preissova v prospeh koroškega šolstva. Vzorno marljivo in delavno je bilo tudi v minolemu letu slovensko ženstvo, ki je nabralo za družbo vsakekor največ darov in pribavilo največje dohodke. Slava mu! — Po odobrenem tajnikovem poročilu se je spominjal gosp. predsednik mrtvih. V znak sožalja so vsi prisotni vstali. — Blagajnik A. Koblar je poročal, da je imela družba skoraj 100.000 gld. prometa. Največ daruje za družbo Ljubljana in druga mesta. Med trgi se odlikuje Vrhniška. Ljubljanski listi so nabrali tudi letos prelepo svoto in sicer: „Slovenski Narod“ 2700 gld., „Slovenec“ 59 gld., „Slovenski List“ 38 gld. Nabirali pa so tudi drugi listi, zlasti „Mir“. Račun družbe sv. Cirila in Metoda za XIII. družbino leto 1898 izka-

*) Mistra Jana Husi sebrané spisy české. 8 dily. 1865. Izdal K. J. Erben.

**) August Zitte: Lebensbeschreibung des M. Joh. Hus.

zuje: 44.172 gl. 30 kr. dohodkov, 41804 gl. 26 kr. troškov in 2368 gl. 4 kr. preostanka. Imenoma nadzorstva je poročal g. Oroslov Dolenc in predlagal odboru absolutorij. Sprejeto. — Nato se je vršila volitev predsednika, treh odbornikov, razsodništva in nadzorništa. Na predlog g. dr. Kušarja je bil izvoljen predsednikom z vsklikom zopet č. g. mons. T. Zupan. Tudi razsodniki in nadzorniki so bili izvoljeni z vsklikom. Ostali so vsi dosednji člani. Na mesto odstopivšega blagajnika je predlagala gđ. Antonija Kadivec g. ravnatelj Iva na Šubica, g. kanonik Treiber iz Velikoveca pa je predlagal, naj se izvoli blagajnikom zopet g. Koblar. O teh dveh predlogih se je vnela jako burna debata, v katero so posegli gg.: Strojcar, Resman, dr. Medved, Rozman, dr. Kušar, dr. Opeka, Stemberger in dr. Marolt. Sprejet je bil predlog, naj se glasuje z listki. Pri volitvi je dobil Koblar 32, ravnatelj Šubica pa 123 glasov. Nato se je predsednik zahvalil skupščinarjem za udeležbo, jih prosil, naj vztrajajo pri požrtvovalnem delovanju za družbo in zaključil zborovanje. — Skupni obed, katerega je pripravil gosp. Verbič, se je vršil na čitalniščnem vrtu. Udeležilo se ga je okoli 200 oseb. Med obedom je svirala godba, govorilo pa je tudi več gospodov. Predsednik msgr. Zupan je napil cesarju, g. župan Jelovšek predsedniku Zupanu, gosp. notar Svetec vrhniškim rodoljubkinjam in rodoljubom, dekan g. Gantar podpredsedniku L. Svetcu, dr. Marolt pa slovenski domovini. Došlo je 28 brzojavnih pozdravov in dvoje pismeno doposlanih pesnij. Skupščinarji so se večinom odpeljali ob 5. uri popoldne z železnico v Ljubljano, a še na kolodvor jih je spremljala velika množica Vrhničank in Vrhničanov, kjer so se z njimi najljubeznivejše poslovili. Skratka: včeraj je bil zopet lep slovenski dan, ki dela čast naši družbi, zlasti pa našim velečenjenim damam in gostoljubnim Vrhničanom.

— **Komerski koncert** priredi akademično ferialno društvo „Sava“ na čast češkimi tovarišem v pondeljek ob 8. uri zvečer v Sokolski dvorani. Sodelovanje so obljubili gospod akademični slikar J. Grm (bariton), pevska društva „Slavec“, „Ljubljana“, „Trgovsko pevsko društvo“ in gospodje pevci „Glasbene Matice“. Mesto vojaške godbe, koje ni bilo mogoče dobiti v to svrhu, sodeluje orkester Novotny. Vstopnina 1 krona, redbine 3 krone. Člani društev so vstopnine prosti. Vspored prijavimo pozneje. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Bratje „Savani“**, gg. visokošolci in abiturientje v gorenjskem okrožju se sestanejo povodom slavnostnega sprejema čeških visokošolcev, ki dojdejo v nedeljo dne 6. avgusta t. l. ob 4⁰⁰ zjutraj na Bled, jutri v soboto 5. avgusta t. l. ob 7. uri zvečer v gostilni pri Petranu. Za sprejem na Bledu se vrše pod pokroviteljstvom g. drž. poslanca dr. Andreja Ferjanciča in njega gosp. soproge velike priprave, da kot zavedni Slovenci čim častneje in slovesneje sprejememo naše brate Čeha. Sveta dolžnost vsakega dijaka v Gorenjski je, da se vdeleži sprejema čeških visokošolcev na Bledu.

— **Ljubljanski „Sokol“**. Naprošeni smo opozoriti člene, da se kar možno polnoštevilno zberejo jutri zvečer ob 9. uri v telovadnici v „Narodnem domu“ za redne proste vaje. Ob enem bode vaja s trobentači za nedeljski nastop pri sprejemu čeških gostov. V nedeljo se zbirajo Sokoli v telovadnici in odrinejo točno ob 11. uri z drugimi društvi na južni kolodvor.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** zbira se v nedeljo točno ob 11. uri v društveni sobi „Narodnega doma“, od koder skupno z drugimi društvi z zastavo odkoraka na kolodvor k sprejemu čeških gostov. Odbor društva pozivlja svoje člene, da se v obilnem številu vdeležijo skušnje, katera se vrši danes ob 8. uri v Slavčevi dvorani „Narodnega doma“.

— **Abiturientje l. 1889. VIII. razreda** ljubljanske višje gimnazije se snidejo dne 7. t. m. zvečer k svoječasnemu dogovorjenemu prijateljskemu sestanku tam, kjer so obhajali „vaje“.

— **Prvo društvo hlanih posestnikov** v Ljubljani je v svoji odborovi seji dne 2. t. m. nastavilo višjega davčnega nadzornika v p., gospoda Antona Rebeka, za

stalnega društvenega uradnika in določilo ure za razgovor izvzemši nedelje in praznike od polu 6. do 7. ure zvečer. Členi si v tem času lahko izposlušajo sveta v vseh davčnih in posestnih vprašanjih in eventualno naznanijo svoj pristop. V društveni pisarni se bodo dobivali tudi obrazci davčnih fasij, odpovedeb, najemnih pogodb, naznanil o oddaji, oziroma izpraznitvi stanovanj, stanarinske knjižice itd. proti plačilu nabavnih stroškov. Vodil se bode tudi zapisnik v smislu § 7. društvenih pravil o onih strankah, katerim se je zaradi neurednega plačevanja stanarine ali poškodovanja stanovanja isto odpovedalo. V ta zapisnik imajo vpogled samo društveni člani. Nadalje se je sklenilo v kratkem sklicati shod društvenih členov, da se ugovarja proti davku od izloženih portalov, ki ga je na novo predpisal magistrat, in nadalje store koraki, da se uvede mesto sedanjega neprimerne načina plačevanja davkov preglednej in enostavnej način. Na tem shodu — h kateremu imajo pristop samo člani — se bo obravnavalo tudi v drugih, interese posestnikov zadevajajočih vprašanjih in sklepale dotične resolucije.

— **„Klub dolenskih biciklistov Novo mesto“** priredi: I. v soboto dne 5. avgusta t. l. ob 9. uri zvečer kolesarsko lampionado po Novem mestu. Svira novomeška godba. II. V nedeljo dne 6. avgusta t. l. ob 2. uri popoldne vožnjo na svetlicami okrašenih kolesih po Novem mestu. Svira ista godba. III. Istega dne ob štiri uri popoldne s pomočjo vseh narodnih društev novomeških in iste godbe veliko ljudsko veselico, na kapitelskem bregu s sledečim vspešnim: 1. Bazar dol. pevskega društva, šaljiva pošta in petje. 2. Streljanje dol. Sokola na dobitke. 3. Ples na plesišču kluba dol. biciklistov, 100 m² velikem. 4. Umetni ogenj ob 9. uri zvečer. Gostilna Jakac ima miz in sedežev za 1200 oseb, pristna dolenska vina in dobra jedila. V slučaju neugodnega vremena dne 6. avgusta, vršil se bo zgorajšnji vspešni v nedeljo dne 13. avgusta t. l. Nagovorov ne bo. Vstop je vsakemu prost!

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** pozivlja svoje člane, naj se v čim večjem številu udeležijo kolesarske slavnosti kluba „Dolenskih kolesarjev“. Člani, kateri se odpeljejo v soboto, zbirajo se ob 2. uri popoldne v društveni sobi, oni pa, kateri se odpeljejo v nedeljo ob 7. uri zjutraj, ravnatom.

— **Südmarka v Tržiču pri delu**. Kakor je „Slovenski Narod“ svoj čas poročal, da hode „Südmarka“ dovedla tujih — seveda nemških obrtnikov v naš čisto slovenski trg, tako se je to začelo izpolnjevati, in dobimo ob kratkem iz najnacionalnejšega, po Prusiji hrepenečega mesta Gradca brivca, kateri bo poleg tega, da bo pri „Liedertafelijh“ pel, lovil slovenske groše. Domačini, vzdramite se že! Bodite složni, da se z amorete vspešno ubraniti od tujcev zasnovanega germanizovanja našega trga. Vi pa obrtniki, katerim v prvi vrsti preti nevarnost za obstanek, se organizujte in imejte za geslo „v jedinstvi je moč“. Pri prvi volitvi pa dajte vašim zatiralcem primeren odgovor!

— **Poroka**. Predvčeršnjim se je poročil g. Fran Vidic, železniški asistent v Celju s komteso Otilijo Lichtenbergovo iz Ljubljane. Čestitamo!

— **Pri Vodniku v Spodnji Šiški** prirede železničarji v nedeljo dne 6. avgusta vrtno veselico. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo. Otroci so oproščeni vstopnine. Odbor vabi k obilni udeležbi.

— **Mestna hranilnica v Kranju**. V mesecu juliju vložilo je 234 strank 39.853 gl. 77¹/₂ kr., vzdignilo pa 232 strank 31.237 gl. 60 kr., 26 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 21.250 gl., stanje vlog 909.261 gl. 50 kr., stanje hipoteknih posojil — 553.805 gl. 42 kr., denarni promet 104.845 gl. 78¹/₂ kr.

— **Podružnica c. kr. kmetijske družbe Lancovo, Radovljica in Predtrg** priredi v nedeljo, 6. avgusta t. l., ob 3. uri popoldne pri Ant. Sustaršiču (Pižu) na Lancovem srečanje.

— **Občinski zastop v Višnjaju**. Tržaško namestništvo je razveljavilo najprej volitev iz prvega volilnega razreda v Višnjaju, potem pa razpustilo ves občinski zastop. Namestništvu pač ni všeč, da so pri volitvah Lahji pogoreli.

— **Za slušatelje na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju**. C. kr. kmetijsko ministrstvo je z odlokom s 15. dne julija t. l., št. 12344/1185, objavilo, da je prosta državna štipendija na c. in kr. vojaškem živinozdravskem zavodu in živinozdravski visoki šoli na Dunaju v znesku letnih 300 gl. za kakega slušatelja s Kranjskega in da se ta štipendija odda s šolskim letom 1899/1900. — Prosilci za to štipendijo naj svoje prošnje, opremljene z rojstnim in krstnim listom, potem z ubožnim listom in šolskim spričevalom ter naslovljene na c. kr. kmetijsko ministrstvo, pošljejo do 20. dne avgusta t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani**. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. do 29. julija kaže, da je bilo novorojencev 14 (= 20 79 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 21 (= 31 18 ‰), mej njimi so umrli: za jetiko 5, za vnetjem soplnih organov 2, za različnimi boleznimi 14. Mej njimi je bilo tujcev 6 (= 28 5 ‰), iz zavodov 11 (= 52 3 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1, za grižo 1 oseba.

— **Razpisane službe**. V c. kr. gozdnom in domenskem ravnateljstvu v Gorici mesto administracijskega koncipista v X. čin. razredu. Prošnje, spričevala o izvršenih juridičnih državnih skušnjah ter o znanji nemškega in italijanskega ter slovenskega ali hrvaškega jezika do 20. avgusta predstojništvu c. kr. gozdnega in domenskega ravnateljstva v Gorici. — Mesto sodnega tajnika na okrožnem sodišču v Mariboru. Prošnje do 12. avgusta predstojstvu okrožnega sodišča v Mariboru. — Na enorazrednici v Selu pri Šumberku mesto učitelja in voditelja. Prošnje do 20. avgusta okrožskemu svetu v Novem mestu.

* **Zopet požar**. Mestne občine Cernočin na Češkem je pred kratkim velik del pogorel. Veliko ljudi je spravila ta velikanška nesreča na beraško palico.

* **Skrivnostni zločin**. V Parizu se je te dni približala na ulici 14letni Mariji Saintenoy elegantna, z gostim pajčolanom zastrta dama, katera ji je ponudila bonbone. Ko je deklica prišla domov, se je začela v strašnih bolečinah zvijati, in vkljub zdravnikovi pomoči je kmalu vsled zastrupljenja umrla. Marija Saintenoy je imela sestričino, neko gospo Coudet, katera pa ni občevala z dekličinimi stariši, ker se je Marijina mati v drugo poročila z navadnim redarjem. Pač pa je gospa Coudet večkrat deklico na cesti nagovarjala ter ji usiljevala mala darila. Iz vsega je sklepati, da je gospa Coudet zastrupila deklico, ker je hotela preprečiti, da ne bi nje že jako stara babica zapustila Mariji Saintenoy veliko premoženja. Gospo Coudet so zaprli; ljudstvo je tako razjarjeno, da jo je hotelo kar na cesti linhati.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariš“** prinaša v šte. 21. in 22. naslenjo vsebino: Janko Likar: Leopold Belar. — Praznik hrvaškega učiteljstva. — Andrej Rapé: Kakšen vzgojevalen pomen ima varstvo živali za ljudstvo osobito za mladež. — M. Polklukar: Olajšave. — Jakob Dimnik: Jezikov nauk v prvem šolskem letu. — Jos. Ciperle: Kulturne slike s Kranjskega. — Načrt premenjenih pravil „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica. — Gospodarski program.

— **„Prosvjeta“**. 15. šte. ima to-le vsebino: Dragošič Higin: Kroz more jada, roman iz hrvaške prošlosti. Davila pl. Hinko: Zagorska ruža, pripoviest iz XV. veka. Novak Vjenceslav: Poruka. Sienkiewicz Henryk: Quo vadis? pripoviest iz dobe cara Nerona. Radić A. dr.: Konavoske nazdravice. Reyerova Antonija barunica: Marko Dubrović. Valcarengi Ugo: Karna. Katalinić Jeretov Rikard: Koka. Listak. — Slike: Ženišek Josip: Studija. Matejko: Večeslav Viček. Njegovo Veličanstvo car Nikola II. Petersen H.: Na žalu Scheweningenskom. Presanella. Odkriće spomenika nadvojvode Albrehta u Beču. Spomenik nadvojvode Albrehta. Kardinal Schönborn. Knežević crnogorski Danilo i vojvodkinja Jutta. Zapojevdnik Marchand. Ivan Strauss. „Prosvjeta“ prinaša članke tudi o slovenski literaturi.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 4. avgusta. Občinski svet je v sinočni seji sprejel resolucijo proti uveljavljanju pogodb s § 14. Opozicija je zahtevala poostrenje nasvetovane resolucije in je očitala Luegerju, da je njegova resolucija brezpomembna, da je samo akademična, sicer pa da ima tajnih vzrokov izkazati vladi usluge. Lueger je poslednje očitane zavračal in dejal, da so nemški liberalci sami krivi, če se zdaj porablja § 14, ker so ga oni ustvarili, in tudi radi sedanjega izvrševanja tiskovnega in društvenega zakona se ne smejo pritoževati, ker so sami ta zakona na najgrši način zlorabljali.

Dunaj 4. avgusta. Poročilo raznih listov, da postane budjeviški škof Riha nadškof v Pragi, so neosnovana. Za mesto praškega nadškofa je določen klerik iz najvišjega plemstva.

Gradec 4. avgusta. Pri Adolfu Fintu v Kaldorfu uslužbeni delavci so začeli štrajk. Priredili so velike demonstracije. Orožništvo je štiri delavce izročilo sodišču.

Praga 4. avgusta. Deželni odbor je naročil okrajnim zastopom, naj nemudoma sestavijo zapisnik tistih občin njihovega okraja, katere imajo drug uradni jezik kakor okrajni zastop. Sodi se, da je to v zvezi s sankcioniranjem v zadnjem zasedanju češkega deželnega zbora sklenjenim zakonom o uradnem jeziku avtonomnih oblastev na Češkem.

Lvov 4. avgusta. Bivši ravnatelj gališke hranilnice, Zima, je danes ponoči v zaporu nagloma umrl. Razglašeno se, da je umrl za srčno kapjo, obče mnenje pa je, da se je zastrupil. Neki z Zimo v jedni celici zaprti človek je ponoči čul, ko je Zima začel bolešno stokati. Alarmiral je stražnike, ki so takoj poslali po zdravnika, a ko je ta prišel, je bil Zima že mrtev. Danes popoldne bo Zima obduciran. Obtožen je bil radi goljufije, storjene s falsificiranjem hranilničnih knjig in računov, radi goljufivega dovoljevanja kredita, in radi poneverjenja depota v znesku 40.000 gl.

Rim 4. avgusta. Italijanski batalion, ki se nahaja v Kandiji in bi se moral te dni vrniti domov, je dobil ukaz, da ostane na svojem mestu. Povod temu so zadnje dogodbe na Kreti.

London 4. avgusta. Kraljica je danes sprejela pruskega častnika Strümbegga, kateri jej je izročil lastno-ročno pismo nemškega cesarja. Listi pripisujejo temu pismu velik političen pomen.

Bratje Sokoli!

V nedeljo, dne 6. avgusta t. l. posetijo naše slovenske visokošolce in belo Ljubljano mili gostje s slovanskega severa češki vseučiliščniki.

Kakor druga narodna društva, je v prvi vrsti „Sokol“ pozvan, da pozdravi drage goste v prestolici slovenski, da izjavi češki akademični mladini svoje tople simpatije.

Sokoli se zbirajo v polni društveni opravi v nedeljo zjutraj do 1¹/₂ ure v telovadnici v „Narodnem domu“, od koder odkorakajo na južni kolodvor.

Vabeč Vas na prav obilno udeležbo z bratskim: Na zdar!

Odbor.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Zmagovalna družba parodnih marjev in romaric z Vrhnik pri imenitni „malici“ gospe Bončarjeve v Ljubljani 17 K. — Živeli darovalci in darovalke!

Za Prešernov spomenik: Gg. slovenski abiturienti gimnazije in realke v Ljubljani 112 K. — Slava vrlim mladeničem, ki so tako sijajno pokazali svojo narodno zavest! Njih zares lepi dar za spomenik pesnika prvaka, naj bodri in vspodbuja posebno vse one, ki se še niso spomnili svoje svete narodne dolžnosti! Vivant sequentes!

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Zavarovalne vesti.

„Janus“

vzajemna zavarovalnica za življenje
na Dunaju, I., Wipplingerstrasse 30.

V drugem četrtletju 1899 bilo je 1539 ponudb na zavarovanje z zavarovalno svoto okroglo 5.109.000 kron rešiti, od katerih se je 1316 polic čez zavarovalno svoto 3.790.000 kron izdalo.

Od začetka leta obravnavalo se je 3310 ponudb na zavarovanje z glavnicno 10.316.000 kron, tedaj za 2.116.000 kron več kakor v taisti dobi pretečenega leta — in za 5.120.000 kron več, kakor v taisti dobi leta 1897. Polic izdalo se je od 1. januarja t. l. čez zavarovalno svoto 7.863.000 kron.

V drugem četrtletju znašale so dotekle zavarovalnine in pristojbine, kakor glavnične obresti okroglo 1.096.000 kron, dotekla izplačila pa 548.000 kron.

V I. tečaju t. l. naznanilo se je sprejetih zavarovalnin, pristojbin in obresti 2.210.000 kron, doteklih izplačil pa 1.065.000 kron. — Odkar zavarovalnica „Janus“ obstoji imela je izplačil v visokosti 42.422.000 kron.

Poročila daje zavarovalne ponudbe sprejema **glavni zastopnik Kranjsko, v Ljubljani, Glavni trg št. 24.** (1427)

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —

za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20—31)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

M. Leustek-a v Ljubljani.

Iz uradnega lista:

izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Posestvo vlož. št. 204 in 683, kat. obč. Št. Rupert, cenjeno 364 gld. 79 kr., dne 7. avgusta v Mokronogu.

Zemljišče vlož. št. 39, kat. obč. Cerkovska vas, cenjeno 2890 gld., dne 9. avgusta v Logatcu.

Posestvo vlož. št. 52 in 161, kat. obč. Radomlje, cenjeno 1958 gld. in 430 gld., dne 9. avgusta v Kamniku.

Zemljišče vlož. št. 59, kat. obč. Hruševka, cenjeno 671 gld. 70 kr., dne 10. avgusta v Kamniku.

Zemljišči vlož. št. 18 in 117, kat. obč. Žiberse, cenjeni 900 gld., dne 10. avgusta v Logatcu.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Augst.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
3.	9. zvečer	735,9	20,2	sl. zahod	jasno	0,0 mm
4.	7. jutraj	736,6	15,4	sl. vzh.	jasno	
5.	2. popol.	735,3	27,7	sr. vzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 20,5°, normala: 19,6°.

Dunajska borza

dne 4. avgusta 1899.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 20 „
Avstrijska zlatna renta	118 „ 80 „
Avstrijska krona renta 4%	100 „ 05 „
Ogerska zlatna renta 4%	118 „ 80 „
Ogerska krona renta 4%	96 „ 50 „
Avstro-ogerske bančne delnice	900 „ — „
Kreditne delnice	387 „ 50 „
London vista	120 „ 52 1/2 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 75 „
20 mark	11 „ 74 „
20 frankov	9 „ 54 „
Italijanski bankovci	44 „ 40 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKŠ VERSEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Lepo stanovanje

3 sobe, predsoba, kopalna soba, soba za služnico, kuhinja, 2 kleti, podstrešna shramba in vporaba vrta, se odda za novembarski termin v Šubičevi ulici št. 3.

Več se izve pri hišnem lastniku v I. nadstropju. (1429—1)

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava, da je najin sinček

Leo Lukanc pl. Savenburg

danes 3. avgusta v nežni starosti 11 mesecev preminul.

(1418) **Žalujejo stariši.**

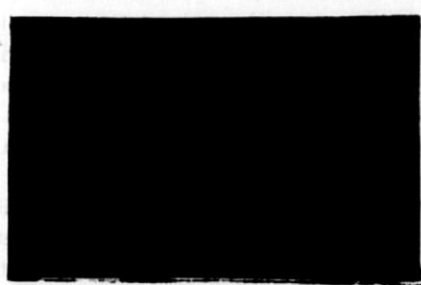
Brez posebnega obvestila.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Ansee, Ial, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kodeljevo.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Iala, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novoga mesta in Kodeljeva.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 43 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Za poletje

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svoje bogato zalogo

steklenine, porcelana, zrcal, šip itd.

posebno pa (808—51)

oprac za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Kdor je namenjen prihodnje leto na razstave v Parizu, naj si naroči

Pisma iz Parisa

katera je spisal o poslednji razstavi prof. A. Menemša v podlistku „Slov. Naroda“. Iz njih se čitatelj ocesnani o razmerah pariških in o bivši razstavi, tako da bo mogel potem oceniti, kako velikanski napredek so storiili Francozi v enem desetletju. (1409—1)

Ta zanimiva pisma so izšla v posebni knjigi, katera se dobiva pri pisatelju (za zdaj na podit-nicah v Vojniku pri Celju) po 25 novč.

Malo rabljeno, dobro

kolo

(1414)

se želi kupiti.

Naslov pri upravnistvu „Slov. Nar.“.

Stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami se odda s 1. novembrom t. l.

Tudi se oddasta (1390—2)

2 veliki suhi skladišči

takoj ali s 1. novembrom t. l.

na Poljanski cesti št. 36.

Gospodična

se priporoča kot

prodajalka ali blagajničarica.

Govori slovenski in nemški.

Povpraša naj se v upravnistvu „Slov. Naroda“. (1419—1)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvaškem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin 1731-39)

v Vegevih ulicah št. 8.

Štedljiva gospodinja

katera hoče

davek pri sladkorju prihraniti

naj poskusi v gospodinjstvu kuhati mesto neredine in razburjajoče kave ali kitajskega čaja:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kakao sladni čaj.

1 zavoj 1/4 kilo vsebine 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Prodaja in razpošilja z obratno pošto, tudi samo 1 zavoj:

Lekarna Trnkóczy

(1349-10) v Ljubljani.

S. 5/99/1

Edikt.

(1396—2)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje protokolovanega trgovca **Miljo Dolinarja v Veliki Dolini okraj Kostanjevica** odprlo **konkurs**, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. okrajnega sodnika, **Rajmunda Doležaleka** z uradnim sedežem v Kostanjevici in za začasnega upravitelja mase **c. kr. notarja Aleks. Hudovernika v Kostanjevici**.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 16. avgusta 1899. na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju družnega masnega upravitelja in namestnika, ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava.

do 2. septembra 1899. leta

pri tem sodišči, po predpisih konkurznega reda, da se izognejo v istem zapretenih pravnih nasledkov ter jih dne **25. septembra 1899.** dopoldne točno ob 10 uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri likvidacijskem dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekom konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 31. julija 1899.

Učenca

sprejme v trgovino z železnino, špecerijo in drobnino

Val. Lapajne

(1402—2) trgovec v Idriji.

Dve omari

pripravni za večjo trgovino, 1412-1

prodasta se za primerno ceno.

Več pove Josip Maček, Mestni trg.

Stanovanje

s 4 sobami in lepimi pritliklinami in vrtnim deležem se odda za 450 gld. z vsemi postranskimi pristojbinami.

Več se izve v Novi ulici št. 5 pri hišnem oskrbniku. (1417—1)

Dečka

poštenih starišev, z dobrimi šolskimi spričevali, sprejemem v svojo trgovino z mešanin blagom. (1406—2)

Ljudevit Smole

Sevnica na Štajerskem.

Priporočava (21—177)

Kulmbaško sladno pivo

pastorizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lillog

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Paradna uniforma

skoraj nič nošena, posebno pripravna za kakega gospoda profesorja 8. čin. razreda, se ceno prodaja.

Na ogled je: Igriške ulice št. 2 (Seunikova hiša), II. nadstropje. (1391—2)

Opremljena

špecerijska trgovina

dober, star prostor

se takoj dá v najem.

Več pove H. Halbensteiner, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 39. (1388—2)

Pri podiranju Schmidtove hiše na Glavnem trgu

je na prodaj

cel portal z izložbami.

Portal ima 5-80 m dolžine in 3 m višine.

Vpraša se na lici mesta ali pri Filipu Supančič-u, Rimska cesta št. 16. (1399—3)

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani

naznanja svojim p. n. članom, da je z današnjim dnevom

društvena pisarna

Dvorni trg št. 1 (Kastnerjeva hiša)

odprta. (1413)

Uradne ure, izvzemši nedelje in praznike, so od 5 1/2. do 7. ure zvečer.